

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat

datum 5 maart 2024

Betreffende wetsvoorstel:

36197

Wijziging van de Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie en de Wet van 7 juli 2021 tot wijziging van de Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie in verband met beperking van de CO₂-emissie (vroegtijdige intrekking productiebeperking, wijziging delegatiegrondslag kolenfonds en drie verbeteringen uitvoering productiebeperking)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 5 maart 2024 aangenomen door de Tweede Kamer.
Voor: Volt, D66, NSC, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21 en PVV.
Tegen: GroenLinks-PvdA, SP, DENK, FVD en PvdD.

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op 5 maart 2024.

Aangenomen amendementen

Artikel I, onderdeel B

Artikel 4a

9 → **18** (Beckerman) over het consulteren van werknemers over de regels rond om- en bijscholing en het binnen twee maanden informeren van de Tweede Kamer

Indiener beoogt met dit amendement de regering te dwingen spoedig in gesprek te gaan met werknemers en sociale partners over de invulling en uitwerking van het Kolenfonds. Het is goed dat het Kolenfonds enige zekerheid kan bieden aan werknemers in de kolensector. Echter, vakbonden maken zich zorgen over de invulling van het Kolenfonds en vragen om duidelijkheid. Indiener begrijpt dat de minister via een ministeriele regeling de best mogelijke invulling wil geven aan de ondersteuning van werknemers op het moment dat een staking van de activiteiten kolencentrales daadwerkelijk aan de orde is. Hoewel we de minister ruimte willen geven, vindt de indiener het essentieel dat er al zekerheid is voor werknemers vóór het sluiten van de kolencentrales. Dit amendement borgt dat daartoe op de kortst mogelijke termijn stappen worden genomen.

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, CDA, SP, DENK, PvdD, SGP, ChristenUnie, Volt en JA21.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 5 maart 2024

blad 2

Verworpen amendementen

Artikel I, onderdeel A

7 → **20** (Kröger) over een geheel verbod op kolen na 31 december 2025

In juni 2022 is de productiebeperking op kolencentrales opgeschort en kunnen de kolencentrales weer volop draaien. Volgens het kabinet zal dit een aantal megaton extra CO₂-uitstoot opleveren. Dit komt nog eens bovenop de forse extra inspanningen die het kabinet moet doen om de klimaatdoelen te halen. Deze compensatiemaatregelen nog niet uitgevoerd, waarmee het ook nog eens onzeker is of ze wel voldoende compenseren.

Indiener is van mening dat het opschorten van de productiebeperking goed moet worden gecompenseerd en dat er fors extra moet worden ingegrepen om de klimaatdoelen te halen. Het sluiten van de kolencentrales is een goedkope en effectieve oplossing die bijdraagt aan het behalen van de klimaatdoelen. Dit amendement regelt dat na 31 december 2025 een totaalverbod op het gebruik van kolen voor elektriciteitsopwekking geldt.

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, SP, PvdD en Volt.

Diverse artikelen

11 (Kröger) over het opheffen van de vrijstelling in de kolenbelasting

Dit amendement is bedoeld om de vrijstelling voor elektriciteitsopwekking in de kolenbelasting op te heffen. De vrijstelling voor elektriciteitsopwekking in de kolenbelasting is een onlogische vrijstelling, omdat ook bij elektriciteitsopwekking met kolen veel vervuilende stoffen vrijkomen. Het geniet daarom de voorkeur om elektriciteit op andere wijze op te wekken. De indieners menen tevens dat de elektriciteitsprijs op dit moment gebaseerd is op de (hogere) gasprijs, en niet op de prijs van kolen; het heffen van kolenbelasting zal daarom naar verwachting geen prijsopdrijvend effect hebben in de energiemarkt.

Het Nederlandse belastingstelsel bevat bovendien veel vrijstellingen, aftrekposten en regelingen die ondoelmatig, inefficiënt of simpelweg overbodig zijn. Dit leidt tot grote complexiteit en onrechtvaardige uitkomsten. Dit amendement schrappt één zo'n vrijstelling en draagt daarmee bij aan het rechtvaardiger en eenvoudiger maken van de huidige economie.

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, SP, DENK, PvdD en Volt.

Diverse artikelen

12 (Kröger) over het bieden van een mogelijkheid voor herinvoering van een productiebeperking voor kolencentrales

Dit amendement regelt dat de productiebeperking op kolen opnieuw wordt ingevoerd als uit de jaarlijkse Klimaat- en Energieverkenning (KEV) blijkt dat niet wordt voldaan aan de doelstellingen zoals bepaald in de Klimaatwet, waarmee wordt bedoeld op het niet halen van art. 2, tweede lid van de Klimaatwet met het midden van de bandbreedte.

datum 5 maart 2024

blad 3

Een productiebeperking op het gebruik van kolen voor elektriciteitsopwekking heeft direct gevolgen op de CO₂-uitstoot. Dit is ook de reden dat het kabinet eerder een productiebeperking heeft ingevoerd; op deze manier zou ervoor worden gezorgd dat zou worden voldaan aan reductiebevel dat de rechtbank Den Haag aan de Staat heeft opgelegd in de procedure tussen Stichting Urgenda en de Staat. Een productiebeperking op het gebruik van kolen voor elektriciteitsopwekking is dus een effectieve manier om op korte termijn CO₂ te reduceren.

Hoewel op dit moment wordt gewerkt aan het maximaliseren van het aanbod aan duurzame productie van elektriciteit middels zon en wind, is niet uit te sluiten dat we in het huidige geopolitieke klimaat nogmaals met tegenslagen te maken krijgen. Dan zou het kunnen zijn dat de klimaatdoelen zoals vastgelegd in de Klimaatwet niet worden gehaald. De indieners willen er met dit amendement voor zorgen dat er in dat geval opnieuw een productiebeperking wordt ingevoerd om zodanig snel CO₂ te reduceren.

De inwerkingtreding van dit onderdeel van het wetsvoorstel kan op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Om gebruik te maken van de productiebeperking dient, als de klimaat- en energieverkenning daartoe aanleiding geeft, vervolgens nog bij ministeriële regeling dit te worden bepaald. Daarbij dient tevens een percentage voor die beperking te worden bepaald.

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, SP, PvdD en Volt.

Diverse artikelen

10 → 13 → 21 → **22** (Teunissen) over uitbreiding van het verbod naar biomassa uit bossen

Dit amendement sluit uit dat, wanneer de productie van elektriciteit met kolen stopt, deze centrales elektriciteit met biomassa uit bossen kunnen produceren. Biomassa maakt nu al 40% uit van wat in Nederland duurzame energie wordt genoemd en de inzet van biomassa voor energieproductie groeit snel. Het verbranden van biomassa leidt tot meer luchtvervuiling dan het verbranden van kolen. De uitstoot heeft directe negatieve gevolgen voor de luchtkwaliteit in de omgeving en zijn schadelijk voor de gezondheid van mens en dier.

Biomassa uit bossen is geen duurzame energiebron. De productie van biomassa uit bossen voor elektriciteitsopwekking leidt tot grootschalige ontbossing. De CO₂-uitstoot aan de schoorsteen wordt op papier niet meegerekend voor de klimaatdoel-stelling, maar wordt in de praktijk vaak niet gecompenseerd door aanplant van nieuw bos. Waar het wel gebeurt, wordt geen rekening gehouden met het verschil in natuurwaarde van een volwassen boom ten opzichte van een nieuw aangeplante boom die tientallen jaren nodig heeft om tot volwassenheid te groeien. Van CO₂-neutraal produceren is dus alleen op papier sprake, maar niet in de praktijk. Ook bij BECCS (biomassa in combinatie met koolstofafvang en -opslag) met biomassa uit bossen zullen de emissies in een relevant tijdsbestek niet koolstofnegatief zijn. Indiener vindt het belangrijk om nu duidelijk te zijn over de lange termijnplannen en dus nu in de wet vast te leggen dat we na de productiestop van elektriciteitscentrales voor kolen geen biomassa afkomstig uit bossen zullen verstoken in deze centrales. Dit geeft ook de overheid de kans om nu te beginnen met de nodige

datum 5 maart 2024

blad 4

veranderingen aan het energiesysteem om de leveringszekerheid ook in de toekomst te kunnen garanderen.

Dit amendement heeft specifiek betrekking op de vier centrales in Nederland die op dit moment elektriciteit opwekken door verbranding van kolen - de Eemshavencentrale in Groningen, de Amercentrale in Brabant, Centrale Rotterdam en de Maasvlakte Centrale in Rotterdam. Deze vier centrales verbranden in de huidige situatie jaarlijks ongeveer 3,5 miljoen ton hout. Er zijn inmiddels vergunningsprocedures gestart voor het ombouwen voor twee centrales om volledig te draaien op biomassa. Daarmee zou dit verhoogd worden naar verbranding van 7,5 miljoen ton hout per jaar. Dit is een ruime verdubbeling van de hoeveelheid hout die op dit moment verbrand wordt. Aangezien de vraag naar biograndstoffen in Nederland nu al groter is dan het aanbod en de vraag alleen maar zal toenemen, zal uitbreiding van de vraag naar biomassa voor elektriciteit en warmte voor het overgrote deel bestaan uit bomen die specifiek voor dit doel in het buitenland gekapt zijn en verwerkt tot houtpellets naar Nederland worden vervoerd. Met dit amendement zou deze grootschalige extra kap van bomen worden voorkomen.

Dit amendement heeft geen invloed op lokale biomassacentrales, waar jaarlijks ongeveer 1,5 miljoen ton houtsnippers wordt verbrand voor warmte-opwekking, welke deels uit (lokale) reststromen komt. Het voorkomen van additionele grote vraag naar biomassa uit bossen voor laagwaardige toepassing (elektriciteit en warmte) is ook in lijn met advies van de SER om beschikbare duurzame biograndstoffen zo hoogwaardig mogelijk in moeten zetten, vooral voor de toepassingen waar weinig alternatief is, zoals chemie. Mogelijke reststromen die niet geschikt zijn voor hoogwaardige toepassingen kunnen beter worden ingezet voor AVI's (afval verbranding installaties).

Van de 4 kolencentrales is de Amercentrale de enige die een elektrisch rendement heeft van minder dan 44%, waardoor alleen in deze centrale al per 1 januari 2025 geen elektriciteit meer zal worden geproduceerd uit kolen. Deze centrale is tevens de enige van de vier waaraan een warmtenet gekoppeld is en waar huishoudens verwarmd worden door (rest)warmte. Als deze centrale per 1 januari 2025 naast kolen ook geen biomassa meer mag verbranden en overstapt op de back-up capaciteit van gas zou dit tijdens momenten van grote vraag eventueel kunnen leiden tot een warmte-tekort voor huishoudens. In dit amendement is daarom een uitzondering opgenomen voor de Amercentrale zodat deze nog 2 jaar langer (tot 1 januari 2027) biomassa kan verstoken. Vanaf 2027 heeft de eigenaar van de Amercentrale het contract opgezegd om warmte te leveren. Er wordt nu gewerkt aan alternatieve oplossingen voor de warmte-voorziening.

Dit amendement heeft alleen betrekking op biomassa afkomstig uit bossen. Hier wordt aangesloten bij de definitie die FAO hanteert voor 'bos' als: 'Terrein groter dan 0,5 hectare, bezet met bomen groter dan 5 meter en een kroonbedekking van meer dan 10% of met bomen die deze grenswaarden kunnen bereiken, niet zijnde een gebied dat overwegend stedelijk of agrarisch in gebruik is'. Het gaat hier om NTA 8003 codes 100-199 (hout/bosbouw).

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, SP, DENK, PvdD, FVD, Volt en JA21.

datum 5 maart 2024

blad 5

Moties

14 (Kröger) over het juridisch borgen van het terugdringen van de inzet van kolen voor non-energetisch gebruik

Aangehouden

15 (Erkens en Grinwis) over een voorstel uitwerken over hoe de leveringszekerheid van stroom na 2030 versterkt kan worden

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, FVD, SGP, ChristenUnie, Volt en JA21.

16 (Grinwis c.s.) over de nadeelcompensatie onafhankelijk evalueren en verbeteringen doorvoeren

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, FVD, SGP, ChristenUnie en Volt.

17 (Beckerman) over onderzoek doen naar het oprichten van een fonds dat voortbouwt op het Kolenfonds

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, SP, DENK, PvdD, Volt en JA21.